


dos. Zaur Məmmədov
"12". "IX". 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Aqrobiznes - MBA proqramı
Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə
Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (Maliyyə menecmenti)
Fənn proqramı: LDU-nun 29.12.2024-cü il tarixli 4/184 sayılı əmri ilə nəşr hüququ (qrif) verilmişdir.
Kodu: SMO 621
Tədris ili: 2025/2026
Semestr: I
Tədris yükü: cəmi: 30 saat (30 saat məşğələ)
Tədris forması: Əyani
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 7 kredit
Auditoriya №:
Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Mustafayev Vəqif Reis oğlu, baş müəllim
Məsləhət günləri və saati: III gün saat 900-1300.
E-mail ünvanı: vaqif.mustafayev.1960@mail.ru
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III.Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Atakişiyev M.C., Şixəliyeva N.M., Nurəliyeva R.N. Maliyyə menecmenti. Dərslik. Bakı, "Azərneşr"-2010
2. Səfərov Q.Ə., Əliyev N.M., Cəlilova S.C. Maliyyə menecmenti: əsas anlayışlar, məsələlər, işgüzar situasiyalar və testlər. Dərs vəsaiti. Bakı, 2012, 325 səh.
3. B.Ataşov, N.Novruzov, E.İbrahimov. Maliyyə nəzəriyyəsi. Ali məktəblər üçün dərslik. Bakı, "Kooperasiya" nəşriyyatı, 2014, 648 səh.
4. Погодина, Т. В Финансовый менеджмент : учебник и практикум для вузов / Т. В. Погодина. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2024. — 259 с.
5. Синицкая, Н. Я. Финансовый менеджмент : учебник и практикум для вузов / Н. Я. Синицкая. — 2-е изд., испр. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2024. — 176 с.
6. Стратегический финансовый менеджмент. Учебник.-М.: Проспект. 2024.
7. Финансовый менеджмент : учебник / Е. И. Шохин, С. В. Большаков, М. Г. Булатова [и др.] ; под ред. Е. И. Шохина. — Москва : КноРус, 2023. — 475 с.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisi vacib deyildir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Maliyyə menecmenti müəssisələrin maliyyə fəaliyyətinin, yəni onların kapital və gəlirlərinin formalaşması və istifadəsi ilə əlaqədar pul münasibətlərinin idarəetmə məharətidir. Maliyyə menecmenti maliyyə, idarəetmə, uçot və təhlil sahəsindəki nəzəri işləmələri və onun çərçivəsində hazırlanmış yanaşmaların praktiki tərəflərini müvəffəqiyyətlə əlaqələndirən iqtisad elminin ən perspektiv istiqamətlərindən biridir. Maliyyə menecmenti müəssisənin pul dövriyyəsinin, maliyyə ehtiyatlarının formalaşmasının və istifadəsinin idarə olunması prosesidir ki, onun vasitəsilə təsərrüfat subyekti strateji, taktiki və cari məqsədlərinə daha tez nail olur. Maliyyə menecmenti maliyyə nəzəriyyəsi ilə mühasibat uçotu arasında əlaqələndirici həlqədir. Başqa sözlə, maliyyə menecmentinə gedən yolun başlanğıcı mühasibat uçotundan keçir. Maliyyənin idarə edilməsi bütün iqtisadi formasiyalarda, o cümlədən planlı iqtisadiyyatda mövcud olmuşdursa da, "Maliyyə menecmenti" anlayışı bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyənin idarə olunmasını ifadə edir. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikasında geniş miqyaslı islahatların aparılması zamanı "Maliyyə menecmenti" anlayışının tətbiqinə zərurət yaranmışdır. Bu istiqamətdə də "Maliyyə menecmenti" bir elm kimi öyrənilməsi aktuallıq kəsb edir.

Fənnin məqsəd və vəzifələri aşağıdakılardır:

- Maliyyə menecmentinin təşkilinin nəzəri-metodoloji əsaslarının öyrənilməsi;
- Maliyyə menecmentinin konseptual əsaslarının öyrənilməsi;
- Maliyyə menecmentinin strategiyası və taktikası, idarəetmə obyekt və subyektinin öyrənilməsi;
- Maliyyə menecmentin vəzifələrinin öyrənilməsi;
- Maliyyə menecmentinin məqsədlərinin öyrənilməsi;
- Maliyyə menecmenti sisteminə müəssisələrin maliyyə təhlilinin metodikasının öyrənilməsi;

- Müəssisənin maliyyə vəziyyəti, maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı biliklərə yiyələnmək və s.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələr biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-Magistr keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal-Magistr keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir;
- 8 bal-Magistr cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-Magistr keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal-Magistrin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal-Magistrin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal-Magistrin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-Magistrin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal-Magistrin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə Tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Cəmi 30 saat məşğələ

№	Keçirilən mühazirə, seminar, <u>məşğələ</u> , laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Məşğələ Saat	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu 1. Maliyyə menecmentinin predmeti və nəzəri-metodoloji əsasları Plan: 1. Maliyyə nəzəriyyəsinin təkamülü 2. Maliyyə menecmentinin təşkilinin nəzəri-metodoloji əsasları 3. Maliyyə menecmentinin konseptual əsasları və informasiya bazası 4. Maliyyə menecmentinin məzmunu 5. Maliyyə menecmenti qərarları, funksiyaları və əsas istiqamətləri 6. Maliyyə menecmentin predmeti və vəzifələri 7. Maliyyə menecmentinin məqsədləri 8. Maliyyə menecmentinin strategiyası və taktikası, idarəetmə obyektı və subyekti Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
2	Mövzu 2. Maliyyə sistemi və maliyyə resurslarının formalaşması Plan: 1. Müəssisənin (Təşkilatın) maliyyə siyasəti və onun hazırlanması 2. Müəssisənin maliyyə resursları 3. Maliyyə sistemi və qeyri mərkəzləşdirilmiş pul vəsaiti fondlarının formalaşması 4. Maliyyənin idarə edilməsi 5. Maliyyə bazarı - pul vəsaitlərinin hərəkətinin təşkil edilməsinin xüsusi forma və sferası kimi 6. Maliyyə bazarının növləri 7. Maliyyə bazarının vasitəçiləri 8. Qiymətli kağızların təsnifatı Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	

3	Mövzu 3. Pul axınlarının idarə edilməsi və nağd vəsaitlərin saxlanma səbəbləri, problemi və modeli Plan 1. Pulun mahiyyəti, növləri və funksiyaları 2. Müəssisənin kompleks idarəetməsinin elementlərindən biri kimi pul axınlarının idarə edilməsi 3. Pul axınlarının idarə edilməsinin təşkili və pul axınlarının proqnozlaşdırılması 4. İnflyasiya anlayışı, onun səbəb və amilləri 5. İnflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları 6. İnflyasiyanın nağd axınlara təsiri 7. İnflyasiya şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
4	Mövzu 4. Müəssisə və təşkilatların maliyyəsinin təşkili prinsipləri, əsas və dövriyyə kapitalının idarə edilməsi Plan: 1. Müəssisələrin maliyyəsinin mahiyyəti, funksiyaları və kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili prinsipləri 2. Kommersiya müəssisələrinin gəlir və xərcləri 3. Kommersiya müəssisələrinin mənfəət və rentabelliği 4. Müəssisənin əsas kapitalı 5. Müəssisələrin dövriyyə kapitalının təsnifatı 6. Dövriyyə vəsaitlərinin (kapitalının) idarə edilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
5	Mövzu 5. İnvestisiya, investisiya riski və investisiya üzrə qərar qəbulu Plan: 1. Müəssisələrdə investisiya fəaliyyəti və investisiya siyasətinin mahiyyəti 2. İnvestisiyanın fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı 3. İnvestisiyanın əsas növləri və investisiya fəaliyyətinin obyekt və subyektləri 4. Layihələrin investisiya cəlb edilişinin qiymətləndirilməsinin başlıca vəzifəsi 5. İnvestisiya riski, onun qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi 6. İnvestisiya üzrə qərar qəbulu Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
6	Mövzu 6. Maliyyə menecmenti sistemində müəssisələrin maliyyə təhlilinin metodikası Plan: 1. Müəssisənin maliyyə mexanizminin təhlilinin mahiyyəti, onun məqsədi və metodları 2. Müəssisənin maliyyə əmsalları 3. Müəssisədə maliyyə təhlilinin metodikası və xarakteristikası 4. Müəssisənin təhlilinin informasiya təminatı 5. Müəssisədə iqtisadi göstəricilər sistemi və onların müxtəlif əlamətlər üzrə tipologiyası Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
7	Mövzu 7. Müəssisənin maliyyə vəziyyəti, maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi Plan: 1. Müəssisənin maliyyə vəziyyəti haqqında ümumi anlayış 2. Müəssisənin maliyyə sabitliyi və ona təsir edən amillər 3. Müəssisənin maliyyə sabitliyinin göstəricilər sistemi və onların analitik qiymətləndirilməsi 4. Müəssisənin aktivlərinin qruplaşdırılması və ödəmə qabiliyyəti göstəriciləri 5. Müəssisənin reytinginin qiymətləndirilməsi 6. Balansın likvidliyi (müəssisənin öhdəliklərini öz aktivləri ilə təmin etmə dərəcəsi) Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	4	
8	Mövzu 8. Müəssisənin maliyyə riskləri Plan: 1. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin təsnifatı 2. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin səbəbləri 3. Maliyyə risklərindən qorunma metodları 4. Müəssisələrdə risk menecmentinin funksiyaları və prinsipləri Mənbə: [Mühazirə materialları: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]	2	
X	Cəmi:	30	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbələr:

- Maliyyə menecmentinin təşkilinin nəzəri-metodoloji əsaslarını öyrənməli;
- Maliyyə menecmentinin konseptual əsaslarını öyrənməli;
- Maliyyə menecmentinin strategiyası və taktikası, idarəetmə obyekt və subyektini öyrənməli;
- Maliyyə menecmentinin vəzifələrini öyrənməli;

- Maliyyə menecmentinin məqsədlərini öyrənməli;
- Maliyyə menecmenti sisteminde müəssisələrin maliyyə təhlilinin metodikasını öyrənməli;
- Müəssisənin maliyyə vəziyyəti, maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı biliklərə yiyələnməli və s.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Aktivləri qiymətləndirmək, kapital layihələri və investisiyalar barədə məsləhətlər vermək bacarığına yiyələnmək;
- Maliyyə mənbələrini müəyyənləşdirməyi və qiymətləndirmələr etməyi bacarmaq;
- Maliyyə qərarlarının qəbul edilməsində tövsiyələr hazırlamağı bacarmaq;
- Biznes və maliyyə riskləri ilə əlaqəli biznes fəaliyyətinin idarə edilməsində müvafiq strategiyaları təhlil etməyi bacarmaq və baş verə biləcək təsirlər barədə tövsiyələr verməyi bacarmaq;
- İnvestisiya qiymətləndirilməsi, risklərin idarə edilməsi, kapitalın idarə edilməsi bacarığına yiyələnmək və s.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Maliyyə menecmentinin məzmunu
2. Maliyyə menecmentin predmeti və vəzifələri
3. Maliyyə menecmentinin məqsədləri
4. Maliyyə menecmentinin strategiyası və taktikası, idarəetmə obyekti və subyekti
5. Müəssisənin (Təşkilatın) maliyyə siyasəti və onun hazırlanması
6. Maliyyənin idarə edilməsi
7. Maliyyə bazarı - pul vəsaitlərinin hərəkətinin təşkil edilməsinin xüsusi forma və sferası kimi
8. Maliyyə bazarının növləri
9. Maliyyə bazarının vasitəçiləri
10. Qiymətli kağızların təsnifatı

II Kollektiv sualları:

1. Pulun mahiyyəti, növləri və funksiyaları
2. İnflyasiya anlayışı, onun səbəb və amilləri
3. İnflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları
4. Müəssisələrin maliyyəsinin mahiyyəti, funksiyaları və kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili prinsipləri
5. Kommersiya müəssisələrinin gəlir və xərcləri
6. Müəssisələrdə investisiya fəaliyyəti və investisiya siyasətinin mahiyyəti
7. İnvestisiyanın fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı
8. Müəssisənin maliyyə əmsalları
9. Müəssisənin maliyyə vəziyyəti haqqında ümumi anlayış
10. Müəssisənin maliyyə sabitliyi və ona təsir edən amillər

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Maliyyə nəzəriyyəsinin təkamülü
2. Maliyyə menecmentinin təşkilinin nəzəri-metodoloji əsasları
3. Maliyyə menecmentinin konseptual əsasları və informasiya bazası
4. Maliyyə menecmentinin məzmunu
5. Maliyyə menecmenti qərarları, funksiyaları və əsas istiqamətləri
6. Maliyyə menecmentin predmeti və vəzifələri
7. Maliyyə menecmentinin məqsədləri
8. Maliyyə menecmentinin strategiyası və taktikası, idarəetmə obyekti və subyekti
9. Müəssisənin (Təşkilatın) maliyyə siyasəti və onun hazırlanması
10. Müəssisənin maliyyə resursları
11. Maliyyə sistemi və qeyri mərkəzləşdirilmiş pul vəsaiti fondlarının formalaşması
12. Maliyyənin idarə edilməsi
13. Maliyyə bazarı - pul vəsaitlərinin hərəkətinin təşkil edilməsinin xüsusi forma və sferası kimi
14. Maliyyə bazarının növləri
15. Maliyyə bazarının vasitəçiləri
16. Qiymətli kağızların təsnifatı
17. Pulun mahiyyəti, növləri və funksiyaları
18. Müəssisənin kompleks idarəetməsinin elementlərindən biri kimi pul axınlarının idarə edilməsi
19. İnflyasiya anlayışı, onun səbəb və amilləri
20. İnflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları
21. İnflyasiyanın nağd axınlara təsiri
22. İnflyasiya şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi

23. Müəssisələrin maliyyəsinin mahiyyəti, funksiyaları və kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili prinsipləri
24. Kommersiya müəssisələrinin gəlir və xərcləri
25. Kommersiya müəssisələrinin mənfəət və rentabelliği
26. Müəssisələrdə investisiya fəaliyyəti və investisiya siyasətinin mahiyyəti
27. İnvestisiyanın fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı
28. İnvestisiyanın əsas növləri və investisiya fəaliyyətinin obyektı və subyektləri
29. Müəssisənin maliyyə mexanizminin təhlilinin mahiyyəti, onun məqsədi və metodları
30. Müəssisənin maliyyə əmsalları
31. Müəssisədə maliyyə təhlilinin metodikası və xarakteristikası
32. Müəssisənin təhlilinin informasiya təminatı
33. Müəssisənin maliyyə vəziyyəti haqqında ümumi anlayış
34. Müəssisənin maliyyə sabitliyi və ona təsir edən amillər
35. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin təsnifatı

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il (01 sayılı protokol) tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov

Fənn müəllimi:

b/m. Vəqif Mustafayev

Qeyri *Az* *dos. Ə. Əliyev*